

13 trasa

SLANÝ - DOLÍN 3,5 km • DOLÍN - HOBŠOVICE 4 km
HOBŠOVICE - NABDÍN 3,5 km • NABDÍN - VELVARY 3,5 km
VELVARY - NEUMĚŘICE 5,5 km • NEUMĚŘICE - KAMENNÝ MOST 1 km
KAMENNÝ MOST - ZVOLENĚVES 2,5 km • ZVOLENĚVES - PODLEŠÍN 2 km
PODLEŠÍN - KNOVÍZ 2,5 km • KNOVÍZ - SLANÝ 5 km

INFOCENTRUM SLANÝ
 Masarykovo nám. 159, Slaný
 tel.: 312 523 448
 e-mail: ic@infoslany.cz

155 • Zdravotní záchranná služba
150 • Hasiči
158 • Policie
156 • Městská policie

POHLED NA KAMENNÝ MOST

PODLEŠÍNSKÁ JEHLA

KNOVÍZ - KOSTEL VŠECH SVATÝCH

i rok nejslovutnějšího primátora města Slaný Bartoše Ptáka (Ptáčka) z Kamenemosta, který seděl mezi přísežnými konšely již roku 1444 a vydržel tu až do roku 1487.

ZVOLENĚVES

Ves je poprvé písemně doložena roku 1318. Vladykové sídlili ve tvrzích stojící v místě ruiny dnešního zámku na návrší za vsí. Tvrz se připomíná poprvé roku 1401. Po polovině 16. stol. byla zdejší gotická tvrz renesančně přestavěna a vystavěli při ní pivovar. Původní tvrz byla rozšířena a přestavěna na kanceláře a byty úředníků panství, čímž vznikl barokní zámek. Na počátku 19. stol. byl postaven nový zámek. Původně gotický kostel sv. Martina je poprvé doložen roku 1352, barokně byl přestavěn kolem roku 1745. Ve stěnách presbytáře jsou zazděny náhrobní kameny z 16. a 18. stol. Kaple s hrobkou majitelů panství byla roku 1810 přestavěna na sýpku. V západní stěně sýpky zbyl obrys kaple. Pozdně barokní fara je z roku 1808. Rozsáhlý komplex cukrovaru má své počátky v letech 1858-59. V roce 1921 vyhořel a na spáleništi byl postaven nový, ve své době nejmodernější státní cukrovar. Koncem 90. let 20. stol. byl znovu nákladně modernizován, ale brzy poté, v roce 2000, jako poslední cukrovar na Slánsku, svou činnost ukončil.

KOSTEL SV. MARTINA VE ZVOLENĚVSI

ŽELEZNIČNÍ MOST V PODLEŠÍNĚ

PODLEŠÍN

Obec se nachází v údolí Svatojiřského potoka. Připomíná se již roku 1052, kdy zde stával hrad. Roku 1088 patřila tři popluží s vinicemi kostelu vyšehradskému. V okolí byly uhelné doly, dnes již zaniklé, patřící Pražské železářské společnosti a důl na železnou rudu. V soupisu historických památek je uvedeno v okolí obce letenské pohřebiště, kde byly nalezeny bronzové náramky a spony duchcovského typu. V současnosti se zde nachází památka chráněná státem tzv. "Podlešínská Jehla" (tvořena ledeckými arkónami svrchního karbonu). Dominantou obce je železniční most vyhlášený národní kulturní památkou. Památné stromy: lípa malolistá u domu čp. 114, dub letní u domu čp. 51.

KNOVÍZ

Prehistorické osídlení území dnešní vsi dokládá řada architektonických nálezů - od mladší doby kamenné přes pozdní dobu kamennou k mohylové kultuře mladší doby bronzové. Z té se vyvinula kultura po zdejších nalezištích nazvaná knovízská, která později přešla v kulturu bylanskou. Vedle řady nálezů užitých předmětů a kosterních pozůstatků lidských a zvířecích zde byly objeveny také rozštípané lidské kosti, dokládající rituální lidodědství. První písemná zmínka o vsi je z roku 1088. V roce 1305 daroval král Václav II. ves privilegovanému královskému městu Slanému. Kostel Všetech svatých býval už v dobách nejstarších (1352) kostelem farním. Původně gotický kostel byl v 18. stol. rozšířen přístavbou sakristie. V roce 1846 byl přestavěn a opraven v letech 1993-4, 2005. Při výjezdu z Knovíze směrem na Brandýsek jsou po levé straně zajímavé pískovcové skalní útvary, kterým se říká "Husova kazatelna".

Celková délka trasy je 33 km. Vhodné pro turistiku, cykloturistiku. Trasa vede po silnicích II. a III. třídy.

Vydalo Infocentrum Slaný – 2007 • www.infoslany.cz • text: L. Dobner • Upravilo Infocentrum Slaný
 © foto P. Vychodil © grafická úprava M. Donát

SLÁNSKO

13.

kulturně
historické
putování
SLÁNSKEM

SLANÝ
 DOLÍN
 HOBŠOVICE
 MALOVARÝ
 VELVARY
 NEUMĚŘICE
 KAMENNÝ MOST
 ZVOLENĚVES
 PODLEŠÍN
 KNOVÍZ
 SLANÝ

VINAŘSKÝ SLOUP

KOSTEL ŠIMONA A JUDY V DOLÍNĚ

RYBNÍK V HOBŠOVICÍCH

VELVARY - NÁMĚSTÍ, KOSTEL SV. KATEŘINY

PRAŽSKÁ BRÁNA

PRAŽSKÁ ULICE

KOSTEL SV. JIŘÍ

13

Začátek trasy je u Infocentra na Masarykově náměstí. Odtud se vydáme ke slánskému hřbitovu a klášteru s kostelem Nejsvětější Trojice (projdeme Velvarskou bránou z přelomu 13. stol.), ulicí Na Vinici dojdeme ke sloupu slánských vinařů a rybářů a dáme se doleva do vršku a nebo dál ke křížku, odkud se rovněž dostaneme do Dolína.

Sloup vinařů a rybářů slánských

Jedná se o kopii z dílny akademického sochaře Václava Nejtky. Sloup původně stával u zdi hřbitova v Ovčárech, poblíž kostelíka sv. Václava. Jeho model je vystaven ve slánském vlastivědném muzeu.

DOLÍN

Obec je písemně poprvé doložena v roce 1325. Ze stejného roku je zmínka o tamním kostele sv. Šimona a Judy s nádhernou secesní výzdobou. Na starém hřbitově u kostela je pochován kovář, spisovatel a básník Valerián Pejša. Pod kostelem odbočíme vlevo a dostaneme se do Beřovic. Cestou mineme výklenkovou kapli z 1. pol. 19. stol.

HOBŠOVICE

Poprvé je ves jako taková uváděná roku 1228, kdy náležela klášteru sv. Jiří na Pražském hradě. Farní kostel sv. Václava

měl svého faráře již roku 1352. Původní kostel sv. Václava neměl věž, pouze dřevěnou zvonici. Když se zvonice roku 1850 rozpadla, byla na západní straně kostela přistavěna věž se třemi zvony. První s českým nápisem z roku 1550, druhý s latinským z roku 1423 a třetí z roku 1663. Farním kostelem se sv. Václav stal znovu roku 1856.

MALOVARY

Ves poprvé písemně doložena v roce 1302. Z někdejších Malovar se dochoval kostel Všech svatých, v pramenech nazývaný také kostel Matky Boží. V roce 1787 byl císařem Josefem II. zrušen, ale roku 1792 znovu vysvěcen. Ferdinand Velc uvádí kostel nebo kapli Všech svatých jako starobylou památku románského slouhu. Ves zanikla a sloučila se s Velvary někdy na konci 17. stol. Někdejší Malovarská brána ve Velvarech se od konce 17. stol. také začala uvádět jako Slánská brána. Zbořena byla roku 1878.

Vodní tvrz zvaná Hrádek byla vystavěna pravděpodobně za Přemysla Otakara II. Písemně uváděna poprvé roku 1326, tehdy byl jejím majitelem budyňský měšťan Hostík. Do roku 1380 v držení rodu Berků z Dubé. V roce 1513 za Bohuslava Chrtu ze Rtína byli majitelé tvrže zbaveni manských povinností. V roce 1526 koupila Malovary obec města Velvar, tvrz Hrádek zpustla ještě v 16. stol. a během třicetileté války zanikla docela. Její základy byly objeveny při vysoušení Malovarského rybníka v 18. stol.

Pravděpodobně byl jejím pozůstatkem vysoký portál ve zdi u křižovatky silnic do Nabdína a Neuměřic.

VELVARY

Velvary vznikly na staré zemské stezce vedoucí z Prahy do Saska. První písemná zmínka o Velvarech je z roku 1282 (podle jiných autorů 1088), kdy jsou uváděny ve výčtu vyšehradské kapituly. Majestátem krále Vladislava II. Jagelonského ze 4.4.1482 bylo městečko Velvary povýšeno na město s právem hradeb a bran, jarmarku na sv. Šimona a Judy, vybírání cla a mílovým právem. Největší pohromou pro město byla třicetiletá válka, po řadě větších i menších nájezdů, plenění a holdování bylo město úplně vypáleno 30.10. 1693 Bannérovy Švédy. Kostel sv. Kateřiny je v jádře gotickou památkou s pozdějšími renesančními, barokními a novogotickými opravami. Poprvé je zmiňován jako farní v 1. pol. 14. století. Při kostele barokní sochy sv. Kateřiny a sv. Josefa, obě z dílny velvarského mistra A. Střevského. Radnice, dům čp. 1 na náměstí, má pozdně renesanční přízemí z let 1618-1620 postavené italským stavitелеm Santinim Malvazionem, barokní úpravy pocházejí z let 1723-24 od mistra Jana Wolfa, radikálně přestavěna v letech 1793-97 údajně podle návrhu Ignáce Palliardiho. Mariánský sloup na náměstí vytvořili v letech 1716-1719 litoměřičtí sochaři František a Matěj Tollingerové a kameník Antonín Falke. Po obvodu sloupu umístěny sochy sv. Václava, Prokopa,

Šebestiána a Floriána, na vrcholu socha Panny Marie Immaculaty. Památné domy, např. Panská hospoda, vystavěná pražským barokním stavitелеm Pavlem Ignácem Bayerem 1696-1698, renesanční domy čp. 8 tzv. Bártův a čp. 57 Reduta, dům U zlaté hvězdy s loubínou a pozdně barokní dům čp. 115. Na předměstí směrem na Kralupy nad Vltavou stojí pozdně renesanční hřbitovní kostel sv. Jiří postavený v letech 1613-16 stavitелеm Santinim Malvazionem.

NEUMĚŘICE

Nejstarší dochovaná zpráva o obci Neuměřice pochází z roku 1158. Osobností obce je mistr Martin Bacháček Nauměřský z Nauměřic, narozen na tzv. Cardovském statku č. 1 z roku 1539. Byl astronom, matematik a rektor pražské univerzity. Stal se do značné míry předchůdcem J. A. Komenského. Je po něm pojmenována zdejší základní škola, která byla vysvěcena a dána do užívání v září 1885. Obec se stala hlavním střediskem, z něhož od jara do podzimu 1919 vycházely dělnické stávky. K další stavce masového rozšíření došlo roku 1920. Roku 1929 byl založen fotbalový sportovní klub. Kaple v obci pochází z roku 1800.

KAMENNÝ MOST

Podle vyšehradské listiny z roku 1088 daroval Vratislav II. vyšehradské kapitule tři popluží v Kamenném Mostě. Z obce se psal

ALEJ K HOBŠOVICÍM

KAMENNÝ ARTEFAKT U HOBŠOVIC

KOSTEL VŠECH SVATÝCH V MALOVARECH

MARIÁNSKÝ SLOUP VE VELVARECH

KAPLIČKA V NEUMĚŘICÍCH

PAMÁTNÍK DÉLNICKÉ STÁVKY

KAMENNÝ MOST

